

EROZE 2026 – UKÁZKY Z LPIS

Tento manuál vychází z příkladů samotných uživatelů, kteří se dotazovali na řešení eroze na svých DPB v LPIS. Další podněty a dotazy je možné posílat na helpdesk@mze.gov.cz.

Legislativně jsou pravidla popsána v návrhu NV 73/2023 Sb., aktuálně dostupné např. na: [ODok Portál - VeKLEP - Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 73/2023 Sb., o stanovení pravidel podmíněnosti plateb zemědělcům, ve znění pozdějších předpisů](#) v § 8 až § 8c.

Podrobnosti a půdoochranné technologie (POT) jsou rozpracovány v metodickém pokynu k DZES 5 ([metodicka-prirucka-k-plneni-standardu-dzes-5-dobry-zemedelsky-a-environmentalni-stav-pudy-pro-jarni-osevy-roku-2026-a-nasledujici-obdobi](#)).

Tento manuál je pouze zjednodušenou verzí zaměřenou na řešení eroze pomocí názorných ukázek z LPIS. Není náhradou výše uvedených dokumentů.

Od roku 2026 není omezena velikost souvislé plochy plodin pro DZES 7B na SEO 10 ha. Nově také na SEO je možné mít souvislé plochy plodin **do 30 ha**. Pozor: Skupinování plodin pro DZES 5 a DZZES 7B probíhá odlišně. V aplikaci číselník plodin ([Číselník plodin](#)) vyberte vlevo nahoře opatření DZ 7B. Např. pšenice jarní a pšenice ozimá se pro DZES 7B považují za stejnou skupinu plodin.

Na DPB v režimu EZ a PO se standardy DZES 5 i DZES 7B nevztahují.

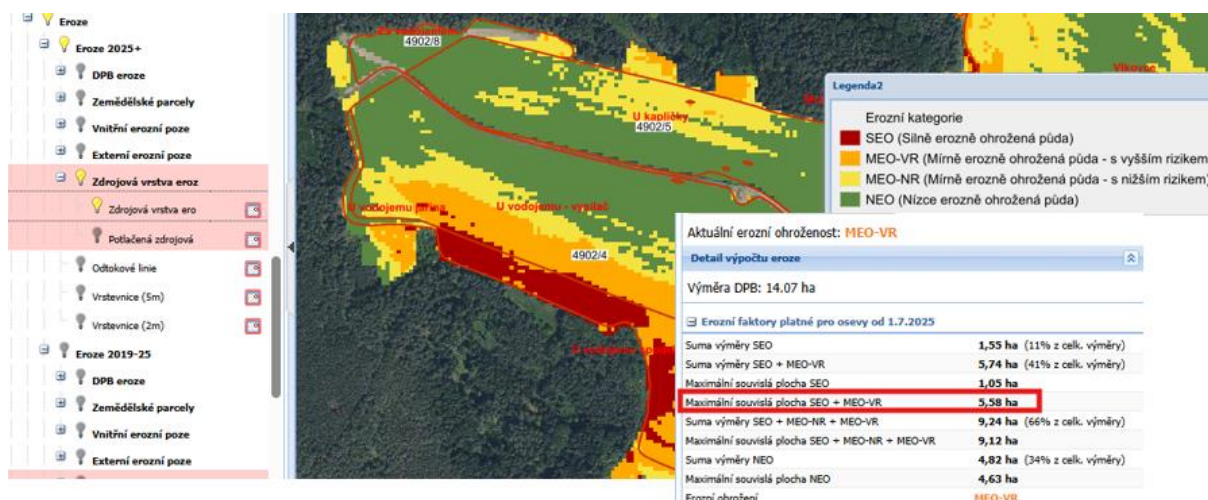
Základní principy a základní rozdíly oproti minulému období

Erozní ohroženost se posuzuje na **souvislé ploše plodin** se stejnou ochrannou funkcí. Na DPB se erozní ohroženost posuzuje „pomocně“ a není rozhodující (viz příklady dále). V případě větších erozně ohrožených DPB lze řešit erozi rozdělením DPB více plodinami (více zemědělských parcel v iLPIS, více předtiskových zákresů). Všechny nebo alespoň některé plochy plodin tak dosáhnou snížení erozního ohrožení.

Oproti minulému období jsou **4 kategorie erozního ohrožení**:

- SEO
- MEO-VR (vyšší riziko)
- MEO-NR (nižší riziko)
- NEO

Pravidla nápočtu zůstávají stejná (podle zdrojové vrstvy eroze 2 ha souvislé plochy nebo 50 % výměry).

Obr. 1 Příklad nápočtu erozní ohroženosti na DPB, nápočet probíhá ze zdrojové vrstvy eroze

Skupinování plodin podle erozní funkce je dostupné v číselníku plodin: [Číselník plodin](#). Vlevo nahoře v aplikaci je nezbytné vybrat opatření DZES 5 OF -25+.

Oproti minulému období je **5 skupin plodin podle ochranné funkce**:

- NOF (nízká ochranná funkce)
- SOF (střední ochranná funkce)
- SOF – OB (střední ochranná funkce - ozimé obiloviny)
- VOF – vysoká ochranná funkce
- neurčené

Půdoochranné technologie (POT) jsou nabízeny v LPIS podle obecných pravidel stanovených pro kombinaci erozní ohroženosti souvislé plochy a ochranné funkce zadaných plodin. LPIS zatím nevyhodnocuje jejich použitelnost v konkrétním případě. Např. LPIS nabídne na MEO-VR POT vytvoření pásů i na ploše o výměře nad 15 ha, přestože tato POT je podle legislativy omezena max. velikostí 15 ha. Další uzpůsobení dostupných POT v závislosti na výměře souvislé plochy bude v LPIS realizováno během března a dubna 2026.

Dostupné POT pro zemědělské parcely jsou dostupné na Detailu půdoochranných technologií

Změna údajů Nová plodina Nová aplikace Nová pastva Nová sklizeň
 Ukončit parcelu Smazat parcelu Změnit datum ukončení Obnovit parcelu
Detail půdoochr. technologií pro DZES 5 NS Eroze 2019-25 Eroze 2025+
 BPEJ a druh půdy PBC

← Plodiny Činnosti Hnojiva Pastva POR Sklizeň Výměry Areály Odpoč. ploch →

	Název	Od	Do	Hl.pr	USP	MPL	POT
⊖	Řepka ozimá	08.08.25		SEM		Ne	
⊖	Ječmen jarní	01.04.25	07.08.25	ZRN	sladovní...	Ne	

Obr. 2 Spuštění kontroly eroze z detailu zemědělské parcely

Dostupné půdoochranné technologie (POT)

+ B POT pro plodiny jarní obiloviny, bob a řepku na MEO-VR

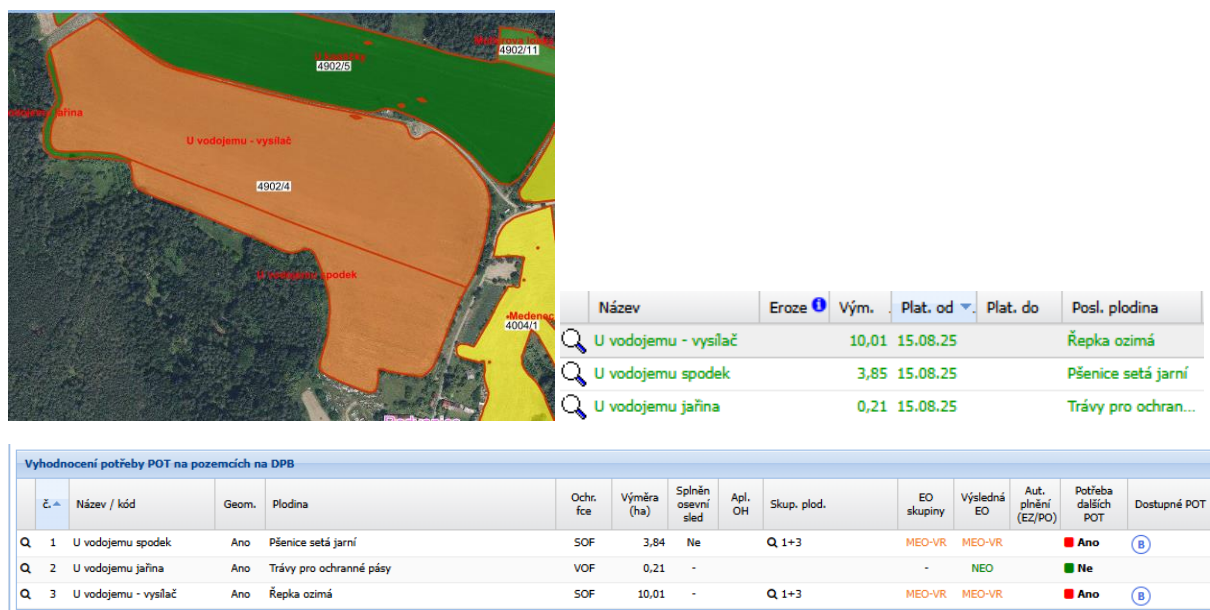
Výčet půdoochranných technologií odráží současné znění Metodické příručky DZES 5 ([PDF ke stažení, mze.gov.cz](#))

Č.	Název POT	Minimální požadavky
1	Vytvoření zasakovacích, ochranných, předělovacích pásů, případně obsevů, osevaných plodinou s vysokou ochrannou funkcí	- Maximální plocha plodiny: 15 hektarů - Minimální strojově obhospodařovatelná šíře pásu: 3 metry - Předělení plochy plodiny s možností manipulačního přejezdu - Plodina s vysokou ochrannou funkcí (viz seznam ZDE)
2	Zakládání do ochranné plodiny nebo rostlinných zbytků – přímé setí nebo provedení podmytky bez následné orby	- Vizuálně prokazatelné rostlinné zbytky - Před založením hlavní plodiny není provedena orba
3	Pásové zpracování půdy – strip-till	Vizuálně prokazatelné pásové zpracování
4	Zakládání porostu s pomocnou plodinou	- Deklarace pomocné plodiny v jednotné žádosti - Vizuálně prokazatelné - Ověření v terénu
5	Podsev	- Deklarace plodiny v podsevu v jednotné žádosti - Vizuálně prokazatelné - Ověření v terénu
6	Hloubkové kypření	- Platí pro řepku, bob a obilniny - Minimální hloubka: 25 centimetrů - Hlášení POT z prostředí Portálu farmáře po jejím provedení, a to nejpozději d

Obr. 3 Dostupné POT se zobrazí po kliknutí na +

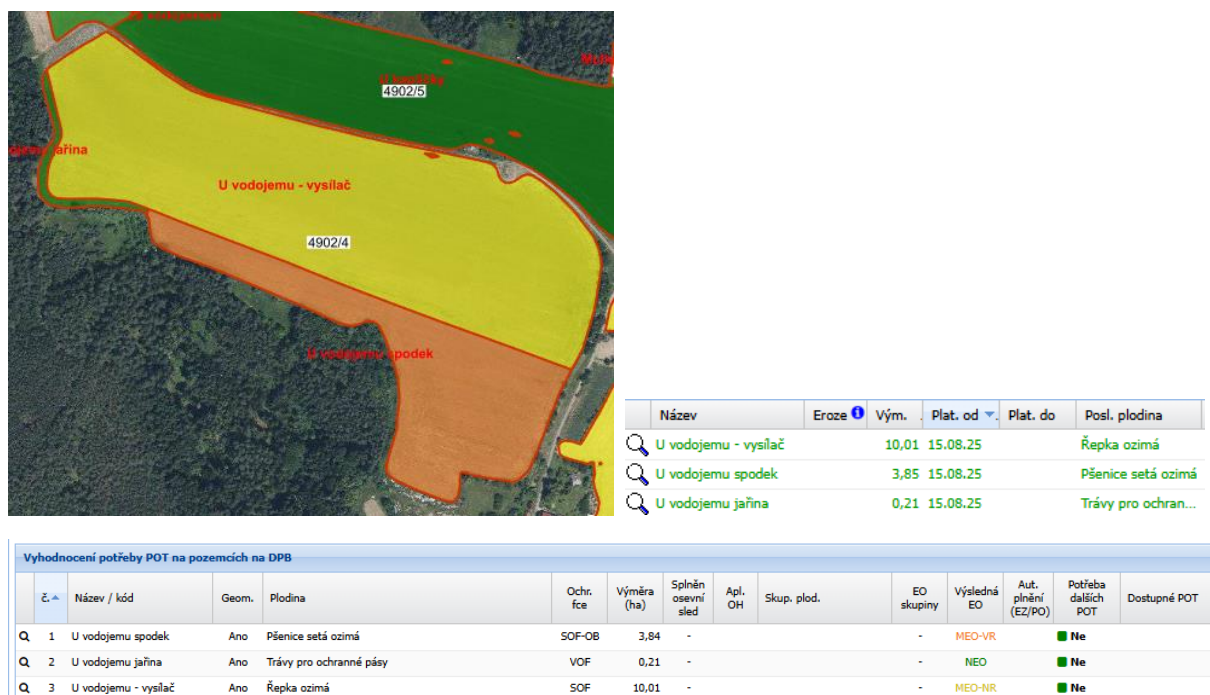
Příklady MEO-VR rozmístění plodin

V LPIS na detailu zemědělské parcely je oproti minulému období dostupné tlačítko **Detail půdoochranných technologií pro DZES 5**. Detail zobrazuje, které zemědělské parcely jsou na základě evidovaných plodin se stejnou ochrannou funkcí pro DZES 5 sloučené. Sloučení probíhá i v mapě (vrstva Eroze – zemědělské parcely).

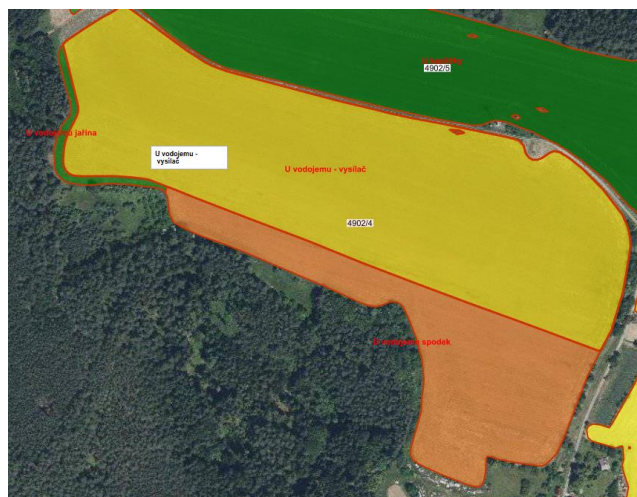
Obr. 4 Sloučení plodin se **stejnou ochrannou funkcí SOF (řepka a pšenice jarní)**. Obě parcely jsou tak jedna souvislá plocha MEO-VR. Na detailu půdoochr. technologií pro DZES 5 je také zobrazeno sloučení parcel

Na dalším obrázku bude stejný DPB ale s plodinami z různých skupin podle ochranné funkce: **řepka (SOF) a pšenice ozimá (SOF-OB)**

Obr. 5 Stejný DPB ale s plodinami s **různou ochrannou funkcí**. Na DPB nedochází ke sloučení plodin do jedné souvislé plochy. Každá plocha plodiny má samostatný nápočet erozního ohrožení. Plocha řepky je v kategorii **MEO-NR**, takže nevyžaduje POT. Ozimé obiloviny na **MEO-VR** také nevyžadují POT.

Stejná situace potřeby. Pšenici nahradí **kukuřice (NOF)**. Plocha **řepky (SOF)** zůstane MEO-NR bez nutnosti použití POT. **SOF a NOF se neslučují**. Na plodinu NOF je nutné aplikovat POT. LPIS zobrazuje seznamy dostupných POT pro danou kombinaci erozní ohroženosti a ochranné funkce plodiny. V případě na obrázku níže jsou zobrazené POT pro **NOF na MEO-VR**.

Název	Eroze	Vým.	Plat. od	Plat. do	Posl. plodina	Hl.
U vodojemu - vyslač	MEO-NR	10,01	15.08.25		Řepka ozimá	SEM
U vodojemu spodek	MEO-VR	3,85	15.08.25		Kukuřice na síláž	ZHM
U vodojemu jařina	NEO	0,21	15.08.25		Trávy pro ochran...	SNŽ

Kontrola osevního sledu pro pozemky na DPB

Vyhodnocení potřeby POT na pozemcích na DPB

Č.	Název / kód	Geom.	Plodina	Ochr. fce	Výměra (ha)	Splnění osevní sled	Apl. OH	Skup. plod.	EO skupiny	Výsledná EO	Aut. plnění (EZ/PO)	Potřeba dalších POT	Dostupné POT
Q 1	U vodojemu spodek	Ano	Kukuřice na síláž	NOF	3,84	Ne			-	MEO-VR		Ano	C
Q 2	U vodojemu jařina	Ano	Trávy pro ochranné pásy	VOF	0,21	-			-	NEO		Ne	
Q 3	U vodojemu - vyslač	Ano	Řepka ozimá	SOF	10,01	-			-	MEO-NR		Ne	

Dostupné půdoochranné technologie (POT)

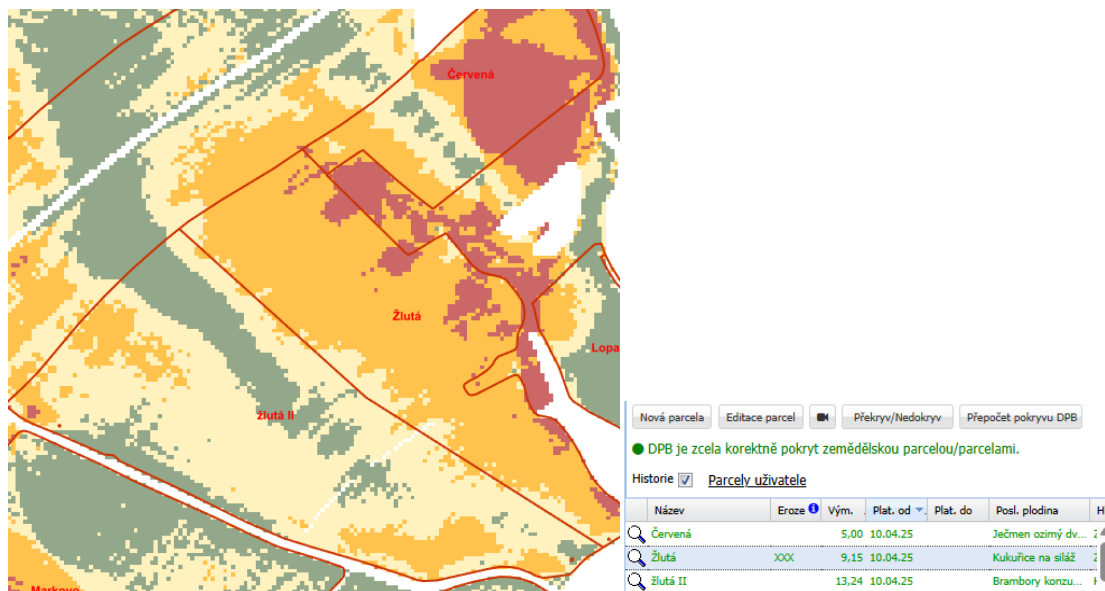
☒ POT pro plodiny NOF na MEO-VR
Týká se plodin: Brambory, Čirok, Cukrovka, Kukuřice, Sója, Řepa, Slunečnice.
Výčet půdoochranných technologií odráží současné znění Metodické příručky DZES 5 ([PDF ke stažení, mze.gov.cz](#))

Č.	Název POT	Minimální požadavky
1	Vytvoření zasakovacích, ochranných, předělovacích pásů, případně obsevů, oseťých plodinou s vysokou ochrannou funkcí	- Maximální plocha plodiny: 15 hektarů - Minimální strojové obhospodařovatelná šíře pásu: 3 metry - Předělení plochy plodiny s možností manipulačního přejezdu - Plodina s vysokou ochrannou funkcí nebo ozimé obiloviny (viz seznam ZDE)
2	Zakládání do ochranné plodiny nebo rostlinných zbytků – přímé seť nebo provedení podmítky bez následné orby	- Vizuálně prokazatelné rostlinné zbytky - Před založením hlavní plodiny není provedena orba
3	Pásové zpracování půdy – strip-till	Vizuálně prokazatelné pásové zpracování
4	Zakládání porostu s pomocnou plodinou	- Deklarace pomocné plodiny v jednotné žádosti - Vizuálně prokazatelné - Ověření v terénu
5	Podsev	- Deklarace plodiny v podsevu v jednotné žádosti - Vizuálně prokazatelné - Ověření v terénu
		- Platí pro krmnou řepu a cukrovku - Minimální hloubka: 25 centimetrů

Obr. 6 NOF a SOF plodina na DPB. V detailu půdoochranných technologií je dostupný výčet POT vhodných pro NOF na **MEO-VR**

Kontrola osevního sledu

V další části budeme využívat pro vyhodnocení osevního sledu DPB, který je jako celek klasifikován jako SEO a v minulosti na DPB byly pěstovány zlepšující plodiny. Pro ukázkou jsou na jedné parcele použity různé plodiny (pšenice a kukuřice)

Obr. 7 Příklad DPB SEO se třemi zemědělskými parcelami

POT Kontrola osevního sledu probíhá na **ploše plodiny** (slučují se výjimečně, např. zemědělské parcely se stejnou plodinou vedle sebe).

Kontrola osevního sledu pro pozemky na DPB												
Č.	Suma výměry zlepšujících plodin	Podíl na výměře plochy zl. plodin	Výchozí období	OH	Výsledek kontroly	ROK 2025				ROK 2025		ROK 2024
						Název plodiny	Výměra	EO zákrusu	Klasif. plod.	Název plodiny	Vým. překr.	Název plodiny
1	42,97	54 %	6		Splněno	Brambory konzumní pozdní	13,24	MEO-NR	NOF	Vojtěška setá	11,69	Vojtěška setá
										Jetelotavní směs (s př...	1,55	Jetelotavní směs (s př...
2	20,22	67 %	6		Splněno	Ječmen ozimý dvouřadý	5,00	SEO	SOF-OB	Tritikale ozimé	4,78	Jetelotavní směs (s př...
										Jetelotavní směs (s př...	0,22	
3	36,26	66 %	6		Splněno	Pšenice setá jarní	9,15	MEO-VR	SOF – ozimé obiloviny		8,78	Jetelotavní směs (s př...
										Vojtěška setá	0,37	Vojtěška setá

Vyhodnocení potřeby POT na pozemcích na DPB												
Č.	Název / kód	Geom.	Plodina	Ochr. fce	Výměra (ha)	Splnění osevní sled	Apl. OH	Skup. plod.	EO skupiny	Výsledná EO	Aut. plnění (EZ/PO)	Potřeba dalších POT
1	Žlutá II	Ano	Brambory konzumní pozdní	NOF	13,24	Ano			-	-		Ne
2	Červená	Ano	Ječmen ozimý dvouřadý	SOF-OB	5,00	Ano			-	-		Ne
3	Žlutá	Ano	Pšenice setá jarní	SOF	9,15	Ano			-	-		Ne

Obr. 8 Pro vyhodnocení osevního sledu se plodiny neslučují

V případě, že je splněn osevní sled jen na některých plochách, tak souvislá plodina se stejnou ochrannou funkcí se zmenšuje o plochu, na které je splněn osevní sled. Na zbývajících ploše je nutné použít jinou POT.

Kontrola osevního sledu pro pozemky na DPB

č.	Suma výměry zlepšujících plodin	Podíl na výměře plochy zl. plodin	Výchozí období	OH	Výsledek kontroly	ROK 2026				ROK 2025		ROK 2024	
						Název plodiny	Výměra	EO zářezu	Klasif. plod.	Název plodiny	Vým. překr.	Název plodiny	Vým.
1	42,97	54 %	6		Splněno	Brambory konzumní pozdní	13,24	MEO-NR	NOF	Vojtěška setá	11,69	Vojtěška setá	
										Jetelotrávní směs (s př...	1,55	Jetelotrávní směs (s př...	
2	20,22	67 %	6		Splněno	Ječmen ozimý dvouřadý	5,00	SEO	SOF-OB	Třítíkale ozimé	4,78	Jetelotrávní směs (s př...	
										Jetelotrávní směs (s př...	0,22		
3	36,26	66 %	6	-	Nesplněno	Kukuřice na siláž	9,15	MEO-VR	NOF	Řepka ozimá	8,78	Jetelotrávní směs (s př...	
										Vojtěška setá	0,37	Vojtěška setá	

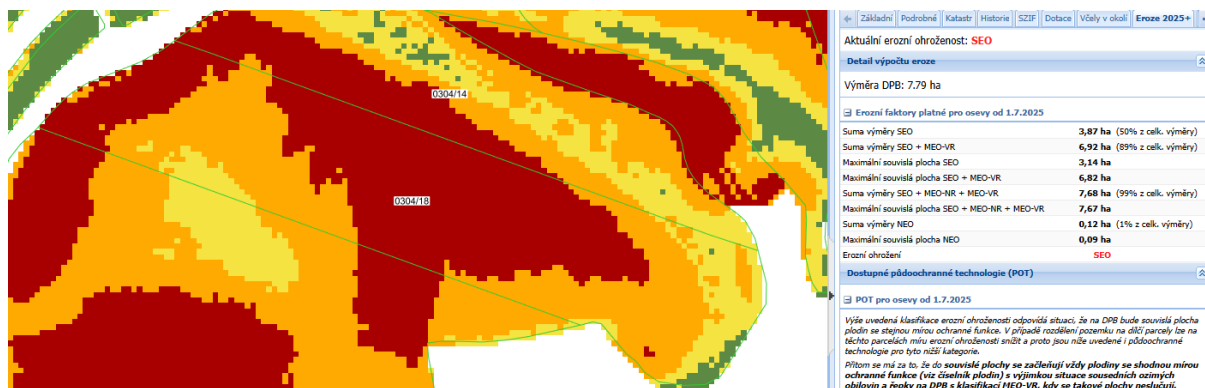
Vyhodnocení potřeby POT na pozemcích na DPB

č.	Název / kód	Geom.	Plodina	Ochr. fce	Výměra (ha)	Splnění osevní sled	Apl. OH	Skup. plod.	EO skupiny	Výsledná EO	Aut. plnění (EZ/PO)	Potřeba dalších POT	Dostupné POT
Q 1	Žlutá II	Ano	Brambory konzumní pozdní	NOF	13,24	Ano			-	-		Ne	
Q 2	Červená	Ano	Ječmen ozimý dvouřadý	SOF-OB	5,00	Ano			-	-		Ne	
Q 3	Žlutá	Ano	Kukuřice na siláž	NOF	9,15	Ne			-	MEO-VR		Ano	

Obr. 9 Kontrola osevního sledu – probíhá na ploše plodiny. Brambory a kukuřice se neslučují. Brambory osevní sled splnily. Kukuřice osevní sled splní pouze se zadáním aplikace organické hmoty. Kontrola není propojena s EPH. Zadání aplikace organické hmoty je nutné provést v detailu kontroly osevního sledu (změna pomlčky za hodnotu ANO). Jinak je nutné na ploše kukuřice použít jinou POT

Příklady SEO – rozmístění plodin

Pro další ukázky využijeme jiný DPB SEO, na kterém historické zastoupení plodin **nesplňuje osevní sled**. Uživatel na DPB je tedy omezen výběrem plodin, příp. POT.

Obr. 10 DPB s erozní ohrožeností SEO

Oproti minulému období se neslučují pouze plodiny se stejnou ochrannou funkcí (např. kukuřice a brambory jako NOF nebo sloučení SOF plodin), ale na **SEO** se slučují dohromady i plodiny z obou skupin **SOF i SOF-OB**. V případě rozdělení SEO plochy mezi SOF a SOF-OB bude stejně nutné použít POT. Tato kombinace se chová stejně, jako kdyby na DPB byla pouze jedna SOF plodina.

Č.	Název / kód	Geom.	Plodina	Ochr. fce	Výměra (ha)	Splnění osevní sled	Apl. OH	Skup. plod.	EO skupiny	Výsledná EO	Aut. plnění (EZ/PO)	Potřeba dalších POT	Dostupné POT
1	červená II	Ano	Ječmen ozimý dvouřadý	SOF-OB	3,79	Ne		Q 1+2	SEO	SEO		Ano	A
2	červená I	Ano	Řepka ozimá	SOF	4,00	Ne		Q 1+2	SEO	SEO		Ano	A

Dostupné půdoochranné technologie (POT)

POT pro plodiny obiloviny, bob a řepku na SEO

Výčet půdoochranných technologií odráží současné znění Metodické příručky DZES 5 ([PDF ke stažení: mze.gov.cz](#))

Č.	Název POT	Minimální požadavky
1	Vytvoření zasakovacích, ochranných, předělovacích pásů, případně obsevů, osevních plodinou s vysokou ochrannou funkcí	- Maximální plocha plodiny: 4 hektary - Minimální strojové obhospodařovatelné šíře pásu: 3 metry - Předělení plochy plodiny s možností manipulačního přejezdu - Plodina s vysokou ochrannou funkcí (viz seznam DZE)
2	Zakládání do ochranné plodiny nebo rostlinných zbytků – přímé seti nebo provedení podmytky bez následné orby	- Vizuálně prokazatelné rostlinné zbytky - Před založením hlavní plodiny není provedena orba
3	Pásové zpracování půdy – strip-till	Vizuálně prokazatelné pásové zpracování
4	Zakládání porostu s pomocnou plodinou	- Deklarace pomocné plodiny v jednotné žádosti - Vizuálně prokazatelné - Ověření v terénu
5	Podsev	- Deklarace plodiny v podsevu v jednotné žádosti - Vizuálně prokazatelné - Ověření v terénu
6	Hlubkové kyplení	- Platí pro řepku, bob a obilniny - Minimální hloubka: 25 centimetrů - Hlášení POT z prostředí Portálu farmáře po jejím provedení, a to nejpozději do 15. 5. pro případ jarních plodin a do 31.12. pro případ ozimých plodin.

Obr. 11 Ukázka sloučení SOF a SOF-OB na SEO, nutnost použít POT

Na stejný DPB (jako celek SEO) je na méně erozně ohroženou část DPB možné umístit NOF plodinu (s POT pro MEO-VR), pro SOF-OB je nutné taky použít POT. Vyčet POT se rozbalí po kliknutí na tlačítko +.

Č.	Název / kód	Geom.	Plodina	Ochr. fce	Výměra (ha)	Splnění osevní sled	Apl. OH	Skup. plod.	EO skupiny	Výsledná EO	Aut. plnění (EZ/PO)	Potřeba dalších POT	Dostupné POT
1	červená II	Ano	Ječmen ozimý dvouřadý	SOF-OB	3,79	Ne			-	SEO		Ano	A
2	červená I	Ano	Sója	NOF	4,00	Ne			-	MEO-VR		Ano	C

Dostupné půdoochranné technologie (POT)

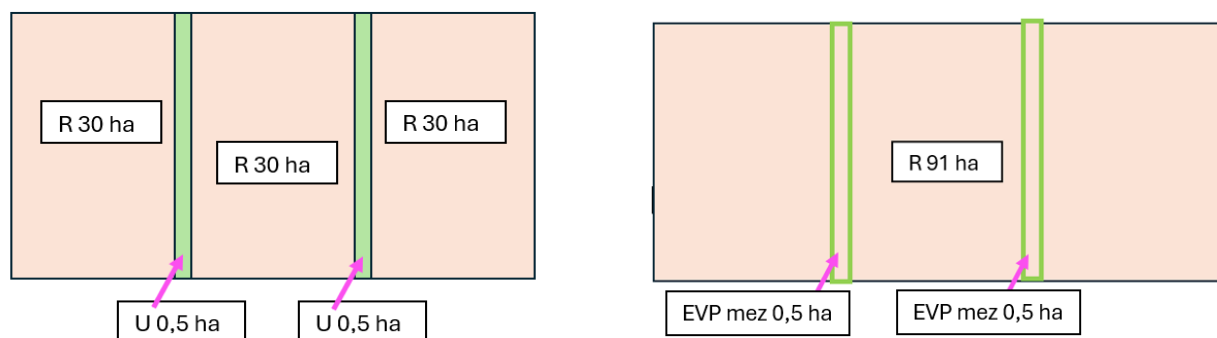
POT pro plodiny obiloviny, bob a řepku na SEO

POT pro plodiny NOF na MEO-VR

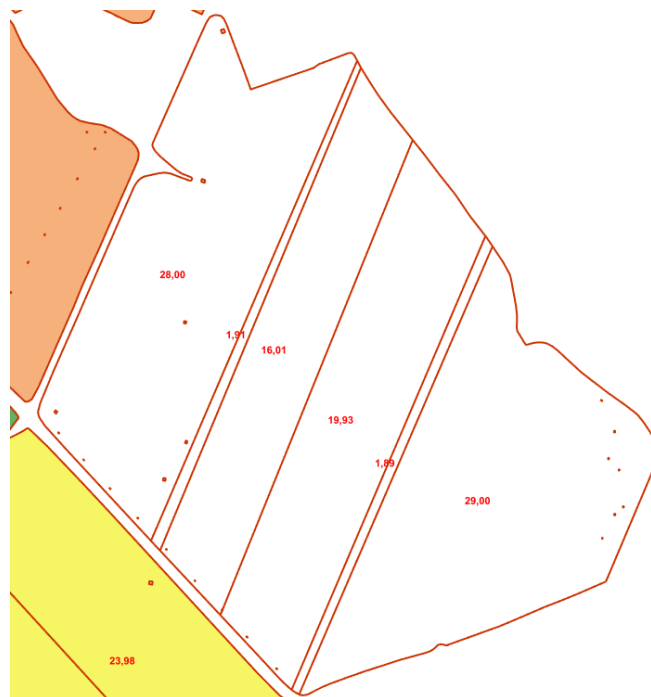
Obr. 12 V případě umístění plodin s rozdílnou ochrannou funkcí na zemědělské parcely se každá souvislá plocha (v příp. na obrázku zemědělská parcela) vyhodnocuje samostatně

Využití krajinných prvků

Provést oddělení souvislých ploch plodin se stejnou ochrannou funkcí je možné i krajinným prvkem (KP). Krajinný prvek musí být evidován jako ekologicky významný prvek EVP. V jednotné žádosti bude na ploše krajinného prvku deklarována plodina krajinný prvek. Souvislé plochy plodin jsou krajinným prvkem odděleny po celé své délce (nebo v kombinaci s jiným typem oddělení). Od roku 2025 krajinný prvek může se dotýkat „vnější hranice KP“ a jeho plocha je součástí způsobilé plochy pro dotace (tzv. „přičleněný“ KP) – viz § 5a NV 307/2014 Sb. Dosavadní DPB s kulturou úhor, které oddělovaly dva DPB R, mohou být změněny na EVP mez a přičleněny do DPB R. Celá plocha bude evidována jako jeden DPB R. Plochy původních úhorů musí splňovat definici EVP mez.

Obr. 13 Oddělovač souvislých ploch) oddělovač jiný DPB (U, G) stejného uživatele (min. 6/12 m šířky) X EVP (bez ohledu na šířku, neproduktivní plocha, ekoplatba na údržbu KP. Na plochách mezi krajinnými prvky může být stejná plodina jako mezi úhory

Kontrola osevního sledu pro pozemky na DPB													
Vyhodnocení potřeby POT na pozemcích na DPB													
Č.	Název / kód	Geom.	Plodina	Ochr. fce	Výměra (ha)	Splnění osevní sled	Apl. OH	Skup. plod.	EO skupiny	Výsledná EO	Aut. plnění (EZ/PO)	Potřeba dalších POT	Dostupné POT
Q 1	Loučky III.	Ano	Krajinný prvek	-	1,91	-			-	NEO		Ne	
Q 2	Loučky IV.	Ano	Krajinný prvek	-	1,89	-			-	NEO		Ne	
Q 3	Loučky I.	Ano	Sója	NOF	28,00	Ne			-	MEO-NR		Ano	D
Q 4	Loučky střed	Ano	Sója	NOF	16,01	Ne			-	MEO-NR		Ano	D
Q 5	Loučky II.	Ano	Řepka ozimá	SOF	29,00	-			-	MEO-NR		Ne	
Q 6	Loučky střed II	Ano	Řepka ozimá	SOF	19,93	-			-	MEO-NR		Ne	

Obr. 14 DPB s EVP mez využitými k oddělení souvislých ploch pro DZES 5 i DZES 7B. Díky EVP nedochází ke sloučení ploch sóji, ani ke sloučení ploch řepky

Eroze se posuzuje v rámci jednoho DPB. V případě, že budou nalezeny dva DPB stejného uživatele vedle sebe, přičemž neexistuje zákonný důvod pro evidenci dvou samostatných DPB, bude plocha obou DPB posuzována jako jeden DPB.

Dva DPB stejného uživatele mohou být odděleny DPB s jinou kulturou, např. G, U. S ohledem na DZES 7B šířka U/G by měla být min. 6 m (pro osevy po 1. 7. 2026 je stanovena min. šířka 12 m). V LPIS probíhá realizace kontroly „skupinování DPB“ pro DZES 7B přes úzké DPB U a G (pod 6 m). V opačném případě na přilehajících plochách DPB musí být rozdílné skupiny plodiny.